

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 15Pc/63/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7920204975
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Petrová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2021:7920204975.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou Mgr. Vierou Petrovou v právnej veci navrhovateľa: J. O., P. XX.XX.XXXX, X., L. XXXX/XX, práv. zast. G. V. C., N., N. U., D. Z. Š. XXXX/XX, X., M.: XXXXXXXX, proti osobe povinnej z platenia výživného: O. O., P. XX.XX.XXXX, X., L. XXXX/XX, práv. zast. G. L. Y., N., N. U. L., P. H. X, o určenie výživného pre dospelé dieťa, takto

rozhodol:

I. Povinný O. O., P. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu oprávnenej J. O., P. XX.XX.XXXX, sumou 200,-Eur mesačne, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc od 16.12.2020, k rukám oprávnenej.

II. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 16.12.2020 do 31.05.2021 vo výške 1.103,20 Eur je povinný O. O., P. XX.XX.XXXX, povinný uhradiť oprávnenej v lehote do 90 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, k rukám oprávnenej.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 16.12.2020 domáhala voči otcovi, ako osobe povinnej z platenia výživného, určenia výživného vo výške 200,-Eur mesačne počnúc od podania návrhu. Z odôvodnenia návrhu vyplýva, že jej rodičia prerušili spolužitie; v apríli 2020 sa navrhovateľka s matkou a nevlastnou sestrou O. odsťahovali do obce I. ku starej matke, do rodinného domu. Spolužitie s otcom nebolo a ani toho času nie je možné, nakoľko požíva alkohol, nedodržiava hygienu, byť devastuje. Do bytu si našahoval novú partnerku. Otec sa o ňu nezaujíma, nekontaktuje ju. Vzťahy rodičov sú napäté. Jej matka čelí niekoľkým žalobám, ktoré na ňu koncom roka 2020 podal otec. Navrhovateľka je študentkou 4. ročníka C. J. H.. Po maturite plánuje pokračovať v štúdiu na vysokej škole; pripravuje sa na štúdium medicíny. Aby úspešne zvládla prijímacie pohovory, zabezpečuje si dostupnú literatúru, učebnice. Zakúpila si testovnicu na biológiu a chémiu, každú po 30,-Eur. Zúčastňuje sa trojmesačného doučovania z biológie a chémie; za každé zaplatila 400,-Eur. Pokračuje v jazykovom kurze anglického jazyka; za 30 vyučovacích hodín platí 390,-Eur. Navrhovateľka rozpísala podrobné výdaje, kde uviedla že na nákladoch spojených s bývaním sa podieľa sumou 78,- Eur, čo predstavuje 1/3 zo sumy 230,-Eur mesačne. Cestovné autobusom z I. (kde býva) do školy v H. predstavuje 22,- Eur mesačne (1,-Euro denne). Náklady na pohonné hmoty, keďže autom dochádza do H. na doučovanie z matematiky a do X. na jazykový kurz a fitness predstavujú 80,-Eur mesačne. Mesačne má náklady na stravu 100,-Eur, na oblečenie a obuv 60,-Eur, za obеды v školskej jedálni zaplatí podľa počtu stravných dní cca 30,-Eur mesačne (1,50 Eur á jeden obed), na hygienické potreby, kozmetiku, voľnočasové aktivity, fitness 20,-Eur, doučovanie z matematiky 30,- Eur, telefón 27,-Eur mesačne, školské potreby 21,-Eur mesačne, mimoškolské aktivity 30,-Eur mesačne, lieky, vitamíny, doplnky cca 15,- Eur, internet, televíziu 25,-Eur. Mala náklady so stužkovou slávnosťou vo februári a marci 2021. Všetky tieto výdavky hradí výlučne

matka. Otec, ako osoba povinná z platenia výživného, sa od decembra 2019 na výžive navrhovateľky nepodieľa, preto bola nútená obrátiť sa na súd.

2. Osoba povinná z platenia výživného, v písomnom vyjadrení doručenom súdu 20.01.2021 potvrdil, že navrhovateľka navštevuje 4. ročník C. J. H., aktuálne prebieha dištančné vzdelávanie. Odpadli preto náklady na cestovné a obedy v školskej jedálni. Za nezmyselné považoval nákup učebníc na štúdium na vysokej škole, nakoľko navrhovateľka doposiaľ na školu prijatá nebola. Pokiaľ má navrhovateľka záujem študovať na vysokej škole, môže študovať v U., nemusí cestovať do Y. ani Y.. K nákladom spojených s bývaním 78,-Eur namietal, že navrhovateľku nikto nenútil, aby s matkou opustila byt v X., ktorého vlastníkom je matka navrhovateľky. Uvádzané náklady na fitness, vzhľadom na pandémiu COVID-19 navrhovateľke nevznikajú. Z rovnakého dôvodu nemá ani náklady na školské potreby, školské a mimoškolské aktivity. Predpokladá, že internet využíva viacero osôb a možno ho zakúpiť lacnejšie. Na náklady spojené so stužkovou otec prispel sumou 300,-Eur. Uviedol, že je zamestnaný v P. H. Z. v reštaurácii B.P. H. P. J. Q. ako kuchár; od októbra 2020 z dôvodu pandémie COVID nepracuje. V byte býva sám a platí náklady spojené s bývaním vo výške 200,-Eur. Matka navrhovateľky aktuálne náklady za byt neplatí, aj keď je vedená ako vlastníčka bytu. Rovnako platí poistenie motorového vozidla, ktoré je vedené na meno matky navrhovateľky mesačne 35,-Eur. Za rok 2019 zaplatil havarijnú poisťku auta 204,95 Eur. Matke navrhovateľky uhrádza náklady na A. vo výške 185,44 Eur a platí poistenie staršej sestry navrhovateľky O. po 26,-Eur mesačne, aj keď k nej nemá vyživovaciu povinnosť. Platí si vlastné životné poistenie vo výške 11,-Eur mesačne. Má náklady na stravu 150,-Eur mesačne, oblečenie 50,-Eur, hygienu 50,-Eur mesačne. Má vysoké výdavky na lieky 120,-Eur mesačne. Jeho mesačné výdavky, v ktorých sú zahrnuté aj platby za iné osoby, predstavujú takmer 700,-Eur mesačne. Naposledy pracoval v septembri 2020, kedy mu bola vyplatená mzda 1.213,16 Eur a v októbri 2020 suma 985,12 Eur. Na nepredvídané výdavky si musel požičiavať.

3. Súd nariadil pojednávanie na deň 03.02.2021, 17.03.2021, 28.04.2021 a 18.06.2021, na ktorých pojednávaniach súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, výsluchom svedka L. U., listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise.

4. Nad rámec tvrdení uvedených v návrhu navrhovateľka vo svojej účastníckej výpovedi na pojednávaní dňa 03.02.2021 doplnila, že vzdelávanie dištančnou formou z dôvodu pandémie COVID-19, prebieha od novembra 2020. Do tej doby cestovala do školy denne autobusom, jedna cesta stála 0,50 Eur, denne 1,-Euro. Až do polovice decembra 2020 navštevovala fitness centrá. Bola nútená platiť si doučovanie z matematiky, nakoľko nerozumela učivu v škole. Z dôvodu dištančného vzdelávania a následných prijímacích pohovorov si dopláca doučovanie chémie 40,-Eur (4 hodiny v mesiaci po 10,-Eur). Jazykový kurz, ktorý navštevuje od roku 2018 funguje tak, že za 30 hodín si zaplatí 390,-Eur, po ich vyčerpaní pokračuje v kurze a za ďalších 30 hodín zaplatí 390,-Eur. Počas pandémie kurzy prebiehajú online. Navrhovateľka sa pripravuje na prijímacie pohovory na medicínu. Učebnice/testovnice si kúpila kvôli príprave na prijímacie pohovory na medicínu, ktoré sú nevyhnutnosťou, nie na samotné štúdium medicíny. Jedna testovnica stojí 30,-Eur. Fitness v čase pandémie nenavštevuje. V nákladoch na školské a mimoškolské aktivity sú poplatky za exkurzie, zahraničné výlety, bežný študentský život; núdzový stav je len dočasný. Doplnila, že jej matka, rovnako ako otec, pracovala v zahraničí na festivaloch, ktoré sa aktuálne nekonajú kvôli pandémie. Kým sa nezlepší situácia, zamestnala sa brigádnicky ako opatrovateľka. Mama inú vyživovaciu povinnosť nemá. Navrhovateľka poukázala na to, že aj napriek dištančnému vzdelávaniu jej náklady na stravu nezanikli, dokonca sú omnoho vyššie. Podľa konštantnej judikatúry sa výška nákladov na stravu mesačne ako všeobecne známa skutočnosť nepreukazuje. V spoločnej domácnosti býva s mamkou a starou mamou, ktorá je dôchodkyňou. Nevlastná sestra navrhovateľky nežije s nimi v spoločnej domácnosti. Matka, ktorá pracuje v Z., do práce dochádza kyvadlovou dopravou.

5. Osoba povinná z platenia výživného vo svojej účastníckej výpovedi na pojednávaní 03.02.2021 doplnil, že do septembra 2020 pracoval v zahraničí. Peniaze vkladal na účet matky navrhovateľky, ktorá disponovala kartou a vyberala z účtu peniaze; výplata za mesiace september a október 2020 jej už na účet poukázaná nebola. V roku 2020 predal jednu poľovnícku pušku za 1.000,-Eur, z čoho 300,-Eur dal navrhovateľke, ktorá bola aj pri prepise zbrane. Momentálne žije z dávok, ktoré mu posiela zamestnávateľ na účet. Keďže on vlastný účet nemá, peniaze mu chodia na účet jeho priateľa L. U., ktorý je zároveň bratom matky navrhovateľky, ktorý celú poukázanú sumu z účtu vyberie a odovzdá ich povinnej osobe v hotovosti. Potvrdil, že v roku 2020 mu bola vyplatená životná poisťka cca

3.900,-Eur, peniaze mu boli vyplatené poštovou poukážkou. aj doposiaľ je zamestnaný u rovnakého zamestnávateľa, fyzicky však prácu nevykonáva, zamestnávateľ mu zasiela dávky na účet p. U.; ide o náhradu mzdy, ktorá je preplácaná sociálnym úradom v P. (sociálna dávka).

6. Navrhovateľka na pojednávaní konanom dňa 28.04.2021 doplnila, že od 14.04.2021 sa začala riadna výučba na škole. Navrhovateľka, ktorá bola v karanténe, nakoľko jej matka bola COVID pozitívna, do školy nastúpila 18.04.2021.

7. Otec, ako osoba povinná z platenia výživného na pojednávaní dňa 28.04.2021 doplnil, že je vlastníkom štyroch pušiek. Jednu predal za 1.000,-Eur, z toho 300,-Eur dal navrhovateľke na stužkovú. Potvrdil, že vlastní aj swarovského puškohľad v hodnote 1.100,-Eur. Nemá inú vyživovaciu povinnosť; jeho deti z predchádzajúceho manželstva sú plnoleté. Ozrejmil, že sestre navrhovateľky O. výživné neplatí, nie je jeho dcérou, navyše ukončila vysokú školu. Bol vlastníkom 40 ročného osobného motorového vozidla D. E., ktoré deň pred pojednávaním, t.j. dňa 27.04.2021 odovzdal do šrotu. Momentálne používa osobné motorové vozidlo D. E., ktoré mu požičal jeho kamarát.

8. Na pojednávaní dňa 18.06.2021 osoba povinná z platenia výživného doplnila, že nemá náklady na pohonné hmoty, aj keď do obce Y. chodíva denne, niekedy aj dvakrát, náklady v plnom rozsahu uhrádza jeho známy. Je aktívny poľovníkom a keďže je kvôli pandémie Covid-19 doma, zhotovuje pre účely poľovníckeho združenia posedy. Ide o bezplatnú činnosť. Práve tento známy, ktorý je hospodárom združenia, mu požičal auto a platí mu i náklady na pohonné hmoty. Zároveň mu požičal 2.900,-Eur v čase, keď zamestnávateľ meškal s plátbou. Peniaze mu už vrátil z vyplatenej poisťky.

9. Z výpovede svedka L. U., ktorý je bratom matky navrhovateľky vyplýva, že povinný mal v minulosti spoločný účet s jeho sestrou. Mal však obavu, že matka navrhovateľky vyberie z účtu peniaze. Preto ho požiadal o možnosť využívať jeho účet. Peniaze, ktoré pravidelne prichádzali okolo 15. až 20. dňa v mesiaci, všetky odovzdal osobe povinnej z platenia výživného osobne. Svedok na preukázanie svojho tvrdenia požiadal banku o výpisy z účtu.

10. Navrhovateľka pripojila k návrhu potvrdenie o návšteve školy, z ktorého je zrejmé, že navštevuje H. Š. U. XX H., kde je v školskom roku 2020/2021 študentom školy (č.l.8).

11. Z navrhovateľkou predloženého potvrdenia súd zistil, že navrhovateľka navštevuje jazykový kurz anglického jazyka na jazykovej škole G. B. X., kde sa aktívne zúčastňuje na vyučovaní, pričom jej výsledky a progres po zhodnotení lektora sú veľmi dobré. Náklady na kurz v trvaní 30 hodín predstavujú 390,- Eur (č.l.9).

12. Podľa oznámenia triednej učiteľky navrhovateľky D.. J. J., od 12.10.2020 prešla škola na dištančné vzdelávanie. Všetky hodiny budú prebiehať online cez X. (č.l. 46).

13. Podľa potvrdenia spoločnosti B. N. D. D. H., výška stravného pre študentov H. Š. U. XX H., teda cena, ktorá je platená stravníkom/študentom predstavuje 1,30 Eur na jedno dotované jedlo denne (č.l. 47).

14. Podľa predloženej faktúry č. XXX/XXXX vystavenou obcou I. na meno matky navrhovateľky, náklady na splaškovú kanalizáciu za obdobie od 28.06.2020 do 31.12.2020 predstavujú 46,84 Eur (č.l. 48).

15. Podľa predloženej faktúry č. XXX/XXXX vystavenou obcou I. na meno matky navrhovateľky, náklady na odber vody z verejného vodovodu za obdobie 20.06.2020 do 31.12.2020 predstavujú 38,54 Eur (č.l. 49).

16. Podľa dokladu SIPO vystaveného matke, náklady na dom v I. predstavovali za mesiac december 2020 sumu 180,18 Eur (č.l. 51) za január 2021 sumu 165,84 (č.l. 50).

17. Podľa rozhodnutia sociálnej poisťovne stará matka navrhovateľky D. U. poberá od 01.01.2021 starobný dôchodok vo výške 431,10 Eur a vdovský dôchodok vo výške 141,80 Eur.

18. Navrhovateľka predložila ďalej doklad o úhrade nákladov na mobil a internet vo výške 69,70 Eur (č.l. 53).

19. Podľa predloženej faktúry od spoločnosti D. H..Z..A., D., navrhovateľka uhradila dňa 25.10.2020 za anatómiu človeka pre nelekársky študijný program 15,99 Eur.

20. Navrhovateľka predložila doklady o nákupe oblečenia, drogérie, doplnkovej výživy, ktoré sa nachádzajú na č.l. 56-69 spisu.

21. Podľa predloženého mzdového listu matky, matka za mesiac október 2020 vyplatená mzda 1.913,92 Eur (č.l. 70).

22. Podľa predloženej výplatnej pásky matke bola za mesiac december 2020 vyplatená mzda vo výške 132,32 Eur.

23. Podľa predloženej výplatnej pásky matke navrhovateľky bola za mesiac január 2021 vyplatená mzda od spoločnosti N. X H..Z..A., vo výške 200,61 Eur (č.l. 72 spisu).

24. Z predložených pokladničných dokladov a faktúr súd zistil, že navrhovateľka zaplatila za PHN v januári 2021 sumu 49,38 Eur, v marci 2021 sumu 20,19 Eur, za oblečenie 92,-Eur, za lieky 7,79 Eur a 13,29 Eur (z č.l. 92-93) a za hygienické potreby (č.l. 94- 96 spisu).

25. Cestovné výdavky navrhovateľky na autobus do školy 0,40 Eur/á jedna cesta (č.l. 94).

26. Osoba povinná z platenia výživného predložila doklad o kúpe liekov D. XX, O., N., Z., K. X,X N. E. v hodnote 55,52 Eur (č.l. 108).

27. Osoba povinná z platenia výživného predložila výpis z účtu spoločnosti J.-Y., podľa ktorého mu dňa 07.12.2020 boli na účet poukázané prídavky na deti vo výške 2.291,-Eur (č.l. 109).

28. Osoba povinná z platenia výživného predložila i výpisy za mesiac máj 2021, z ktorého súd zistil, že k 31.12.2020 zostatok na účte osoby povinnej z platenia výživného predstavoval 294,19 Eur a zostatok k 01.03.2021 predstavoval 419,19 Eur (č.l. 110 -111).

29. Podľa predložených výplatných pások osobe povinnej z platenia výživného bola od spoločnosti B.P. H. Q. za február 2020 vyplatená mzda vo výške 1.104,48 Eur (č.l.112), za mesiac marec 2020 suma 883,31 Eur (č.l. 113) a suma 443,50 Eur (č.l. 114), za mesiac apríl 2020 suma 666,45 Eur (č.l. 115), za mesiac máj 2020 suma 622,30 Eur (č.l. 116), za jún 2020 suma 943,39 Eur (č.l. 117), za mesiac júl 2020 suma 425,60 Eur (č.l. 118), za mesiac august 2020 suma 661,85 Eur (č.l. 119), za mesiac september 2020 suma 1.213,16 Eur (č.l. 24), za mesiac október 2020 suma 985,12 Eur (č.l. 25 spisu).

30. Osoba povinná z platenia výživného na pojednávaní dňa 18.06.2021 uviedla, že za mesiac december 2020 mu bola vyplatená suma 614,40 Eur, za mesiac apríl 2021 suma 630,-Eur a za máj 2021 suma 920,-Eur.

31. Podľa predložených výplatných pások za mesiac január 2021 bola osobe povinnej z platenia výživného vyplatená suma 588,80 Eur (č.l. 120 spisu), za február 2021 suma 884,27 Eur (č.l. 120 spisu), za mesiac marec 2021 suma 913,34 Eur (č.l. 120 spisu). Vyplatenie týchto súm osoba povinná z platenia výživného preukázala aj výpisom z účtu U. L., U. Z..

32. Osoba povinná z platenia výživného na pojednávaní dňa 18.06.2021 doplnila, že za mesiac apríl 2021 mu bola poukázaná suma 630,- Eur a za mesiac máj 2021 suma 920,-Eur mesačne.

33. Osoba povinná z platenia výživného predložila „Oznámenie o zániku poistenia“ zo spoločnosti Q.H. E. N..H., zo dňa 05.10.2020, podľa ktorého došlo dňa 26.09.2020 k zániku poistenia v zmysle § 801 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa tohto oznámenia, zostatok odkupnej hodnoty poistenia predstavuje 4.983,49 Eur, ktorá suma bude vyplatená osobe povinnej z platenia výživného na jej adresu. Povinný potvrdil prevzatie peňazí poukázaných mu poštovou poukážkou.

34. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 17C/38/2020 súd zistil, že na návrh osoby povinnej z platenia výživného, O. O., P. XX.XX.XXXX, sa dňa 12.05.2020 začalo konanie o určenie spoluvlastníckeho práva k osobnému motorovému vozidlu P. K.-X., T. X. XXXCX. Vo veci doposiaľ rozhodnuté nebolo.

35. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 10C/5/2020 súd zistil, že na návrh osoby povinnej z platenia výživného, O. O., P. XX.XX.XXXX, sa dňa 29.01.2020 začalo konanie o určenie spoluvlastníckeho práva k bytu. Vo veci doposiaľ rozhodnuté nebolo.

36. Podľa článku 11 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

37. Podľa § 1 CMP, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

38. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania („ďalej len účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

39. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

40. Podľa § 65 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. (ďalej Zákon o rodine), výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

41. Podľa § 155 CMP, konanie vo veciach výživného plnoletých osôb sa začína len na návrh.

42. Podľa § 156 CMP účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

43. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

44. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

45. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

46. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

47. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktorý povinný na seba berie.

48. Pre zákonný vznik vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je relevantnou objektívna právna skutočnosť narodenia dieťaťa. Zánik tejto vyživovacej povinnosti zákon spája s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť, nie je viazaný na dosiahnutie konkrétnej vekovej hranice. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady, za splnenia požiadavky trvalosti tohto stavu. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom predstavuje obsahovú zložku základných rodinno-právnych vzťahov, predstavuje jeden z dvoch základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Vyživovacia povinnosť má niekoľko foriem. Môže byť realizovaná troma formami: 1./ osobnou

starostlivosťou alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť, 2./ druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení napr. bývania a 3./ formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhrádzanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení ako je bývanie, strava, nákup, ošatenie, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a podobne a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určí súd.

49. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že navrhovateľka, ktorá je aktuálne jediným nezaopatreným dieťaťom osoby, ku ktorej má povinná osoba z platenia výživného vyživovaciu povinnosť, bola v čase podania návrhu riadnou študentkou 4. ročníka H. H. Š. P. S.. U. J. H.. Navrhovateľka si podala prihlášky na vysoké školy a plánuje pokračovať v ďalšej príprave na svoje budúce povolanie formou štúdia na vysokej škole dennou formou. Navrhovateľka sa teda pripravuje na svoje budúce povolanie a teda podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, je nezaopatreným dieťaťom a nie je schopná sa sama živiť. Výživou je odkázaná na svojich rodičov. Vyživovacia povinnosť rodičov slúži najmä na uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa predstavujúcich náklady bývania, ošatenia, stravovania, hygieny a zdravia. Výživné má však pokryť aj ďalšie odôvodnené potreby, ktoré sú podstatné vzhľadom na výchovu a vývoj dieťaťa v prvom rade prípravu na jeho budúce povolanie, kultúrne a spoločenské vyžitie, rekreáciu a oddych. Výdavky navrhovateľky sú objektívne podmienené jej štúdiom na strednej škole a pokračujúcou prípravou na svoje budúce povolanie na vysokej škole, kde navrhovateľka aktuálne vykonala prijímacie pohovory. Preto súd za prirodzené a objektívne považuje náklady uvádzané navrhovateľkou súvisiace s bývaním, štúdiom, využívaním internetu, služieb mobilného operátora, nákladov na stravovanie, školských pomôcok, drogerie, kozmetiky, ošatenia hygieny.

50. Námetka osoby povinnej z platenia výživného, že navrhovateľka nemusí študovať v Y., J. Y., je právne irelevantná. Je vecou navrhovateľky, na ktorej vysokej škole sa bude pripravovať na svoje budúce povolanie. Vyživovacia povinnosť osoby povinnej z platenia výživného voči navrhovateľke by existovala ak by navrhovateľka študovala na akejkoľvek vysokej škole na ktoromkoľvek mieste. Ani príčiny rozvratu vzťahov rodičov a ich zlé vzťahy, ktorých následkom je strata schopnosti ich vzájomnej komunikácie medzi matkou navrhovateľky a jej otcom, nezabávajú osobu povinnú z platenia výživného plniť si vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke. Navrhovateľka nie je zamestnaná, nemá vlastný zdroj príjmu a teda nie je schopná sa živiť. Niet sporu o tom, že všetky mesačné výdavky navrhovateľky, ktorá býva v spoločnej domácnosti s matkou a starou matkou v obci I. v rodinnom dome, ktorého vlastníčkou je matka navrhovateľky, cestovné výdavky navrhovateľky do školy na doučovanie, kurz anglického jazyka i náklady na stravu a školské potreby od prerušenia spoluzitia rodičov t.j. od apríla 2020 uhrádza matka navrhovateľky. Osoba povinná z platenia výživného navrhovateľke na výživu neprispieva, mimo sumy 300,-Eur, ktorú jej dal v roku 2020 po predaji strelnej zbrane.

51. Osoba povinná z platenia výživného aktuálne žije v byte, ktorý je podľa výpisu z katastra nehnuteľností vo vlastníctve matky navrhovateľky a o ktorom sa vedie spor. Povinná osoba, otec navrhovateľky poprel, že by s ním v domácnosti žila priateľka, resp. akákoľvek iná osoba a navrhovateľka v tomto smere žiadne dokazovanie nenavrhol. Otec navrhovateľky inú vyživovaciu povinnosť nemá. Je zamestnaný v P., jeho pracovný pomer trvá. Aktuálne z dôvodu pandemickej situácie v H. Z. P., poberá dávku, ktorú mu vypláca zamestnávateľ, ktorej výška za mesiace od februára 2020 do mája 2021 predstavuje v priemere 833,33 Eur mesačne. Okrem toho mu bola z dôvodu zániku životného poistenia v októbri 2020 vyplatená suma 4.983,49 Eur. Potvrdil, že bol vlastníkom štyroch pušiek, aktuálne vlastní tri, nakoľko jednu predal v roku 2020 za sumu 1.000,-Eur, z čoho 300,-Eur dal navrhovateľke. Je tiež vlastníkom swarovského puškohľadu v hodnote 1.100,-Eur. Bol vlastníkom osobného motorového vozidla D. E., ktoré deň pred pojednávaním dňa 27.04.2021 zošrotoval. Aktuálne jazdí na požičanom motorovom vozidle D. E., ktoré má požičané od kamaráta, ktorý mu uhrádza všetky náklady na pohonné hmoty a zároveň mu požičal sumu 2.900,-Eur, ktorú pôžičku po vyplatení poistného, vyrovnal. Náklady na bývanie, v byte, v ktorom žije a o ktorý sa na tunajšom súde vedie súdny spor pod sp. zn 10C/5/2020, predstavujú 194,74 Eur. Otec si na vlastné náklady nakupuje mesačne lieky v hodnote 120,-Eur (preukázal 55,-Eur). V súvislosti s vysokými nákladmi na lieky, ktoré si hradí v plnej výške súd uvádza, že napriek výzve súdu povinná osoba nepredložila žiadny doklad o tom, že sa lieči, že lieky ktoré kupuje skutočne potrebuje. Neuviedol, kto je jeho ošetrovujúcim lekárom s odôvodnením, že nie je zdravotne poistný na území Slovenskej republiky, preto všetky lieky kupuje na vlastné náklady. Súd náklady na lieky preto nemohol akceptovať ako odôvodnené výdavky povinného, nakoľko potrebnosť užívania takýchto liekov v konaní preukázaná nebola. V tejto súvislosti nemožno hodnotiť jeho tvrdenie inak,

ako nepreukázané tvrdenie o svojom zdravotnom stave vyžadujúcom pravidelnú liečbu. Navyše ani skutočnosť, že osoba povinná z platenia výživného nie je zdravotne poistená a lieky si hradí v plnej výške, nemožno započítať v neprospech osoby, ktorá je na výživu odkázaná.

52. Povinný z platenia výživného predložil poštové poukážky o tom, že na meno O. Š. (nevlastná sestra navrhovateľky) platí životné poistenie 26,-Eur pre N. - H. E.N., Y., na meno O. Š., poistenie pre C. E. N..H.. vo výške 10,09 Eur a 99,23 Eur, ďalej poistenie pre U. vo výške 26,04 Eur na meno D. Š. tvrdiac, že dôkazom toho, že tieto platby zaplatil on je skutočnosť, že on disponuje poštovými poukážkami. V tejto súvislosti súd uvádza, že otec navrhovateľky, ako osoba povinná z platenia výživného, však nemá vyživovaciu povinnosť ani k matke navrhovateľky, ani k nevlastnej sestre navrhovateľky, O.J.. Pokiaľ osoba povinná z platenia výživného uhradza matke navrhovateľky a jej dcére akékoľvek finančné plnenie v súvislosti s poistením, prípadne nákladmi na telefón dobrovoľne, nemožno mu v tom brániť. No v každom prípade jeho zákonná vyživovacia povinnosť, ktorú má voči navrhovateľke má prednosť.

53. Otec, ako povinná osoba tvrdil, že svojmu priateľovi z peňazí, ktoré mu požičal, vrátil dlh 2.900,-Eur, ktorú sumu si musel požičať v čase, kedy mu zamestnávateľ nepoukázal mzdu, resp. jej náhradu. K tomu súd poznamenáva, že za mesiac február 2020 až máj 2021, sám navrhovateľ predložil doklady o tom, že platby mu boli pravidelne poukázané. Podľa výpovede svedka U. platby boli poukazované pravidelne k 15. až 20. dňu v mesiaci. Následne otec tvrdil, že peniaze si požičal asi dva roky dozadu, no žiadny písomný doklad o tom neexistuje. Pokiaľ sa jedná o pôžičku od známeho, ktorú navrhovateľ musel splatiť, v tejto súvislosti súd uvádza, že vyživovacia povinnosť otca voči nezaopatrenej dcére má v zmysle § 62 ods. 5 Zákona č. 36/2005 Z.z. prednosť pred inými výdavkami rodičov a ani výška pôžičky, ktorú musela osoba povinná z platenia výživného vrátiť, nemôže byť na ujmu výživy dieťaťa, ktoré má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

54. Pre úplnosť súd uvádza, že pokiaľ otec namietal, že aktuálne navrhovateľka nemá náklady na stravu v škole a cestovné náklady, jednalo sa len o prechodné obdobie v dobe od 12.10.2020 do 18.04.2021, v ktorom období z dôvodu pandémie prebiehala na celom území Slovenska dištančná forma vzdelávania. Od 18.04.2021 navrhovateľka pokračovala v riadnej prezenčnej forme štúdia, pričom náklady na stravu, ktoré sa znížili v škole, sa aktuálne museli zvýšiť v domácnosti. Súd sa stotožňuje s námietkou právnej zástupkyne navrhovateľky, že bežné náklady na stravu nie je potrebné preukazovať v zmysle ustálenej súdnej praxe.

55. K námietke osoby povinnej z platenia výživného, že navrhovateľka neštuduje na medicíne a preto náklady na nákup učebníc sú predčasné a nedôvodné, súd uvádza, že navrhovateľka sa pripravuje na prijímacie pohovory na medicínu, ktoré sa v čase posledného pojednávania už uskutočnili a z toho dôvodu si nakúpila cvičebnice na prijímacie pohovory. Nejedná sa o učebnice na štúdium medicíny, ale na prípravu na štúdium medicíny.

56. Pokiaľ ide o životnú úroveň otca, súd poukazuje na to, že otec je aktívnym poľovníkom, doposiaľ vlastní 3 lovecké zbrane, swarovského puškohľad, ktoré predstavujú nemalú finančnú hodnotu. Denne vykonáva bezplatne, pre účely poľovníckeho združenia práce a to bez nároku na finančnú odmenu; vyhotovuje poľovnícke posedy.

57. Pri určení výživného súd vychádzal z príjmových a majetkových pomerov oboch rodičov navrhovateľky. Zohľadnil vyživovaciu povinnosť matky, ktorá doposiaľ uhradza navrhovateľke všetky pravidelné výdavky, vrátane jednorazových poplatkov i skutočnosť, že navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a starou matkou. Zohľadnil skutočnosť, že otec žije v byte sám. Rodičia inú vyživovaciu povinnosť nemajú.

58. Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd vyhovel návrhu navrhovateľky a určil osobe povinnej z platenia výživného uhrádzať výživné vo výške 200,-Eur mesačne. Takto určené výživné nateraz zodpovedá možnostiam a schopnostiam osoby povinnej z platenia výživného a prispeje k čiastočnej úhrade výdavkov navrhovateľky, ktorá sa pripravuje na svoje budúce povolanie a plánuje v tejto príprave pokračovať na štúdiu na vysokej škole. Určenie výživného vo výške 200,-Eur mesačne vzhľadom k osobným pomeroch, veku, štúdiu a s tým spojenými odôvodnenými potrebami navrhovateľky súd považoval za odôvodnené, pričom toto výživné ani nepokrýva všetky výdavky navrhovateľky. Súd teda vyhovel návrhu, ktoré petítom bol pri rozhodovaní viazaný, preto nemohol výživné určiť vo väčšom

rozsahu aj keď je nepochybné, že určené výživné je nedostatočné pre uspokojovanie všetkých potrieb navrhovateľky, ktorá má vzhľadom k štúdiu na strednej škole a nákladoch na prípravu na svoje budúce povolanie na prijímacie pohovory na vysokej škole, zvýšené výdavky na nákup cvičebníc, doučovania.

59. Vzhľadom ku skutočnosti, že návrh bol podaný dňa 16.12.2020, súd priznal navrhovateľke výživné od tohto dátumu. Povinnej osobe tak vznikla násobkom určenia mesačnej sumy výživného dlžné výživné. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 16.12.2020 do 31.05.2021 predstavuje sumu 1.103,20 Eur. (16 dní/december 2020 103,20 Eur, 1,2,3,4,5/2020 x 200,- Eur = 1.000,- Eur, 1.000,- + 103,20 = 1.103,20 Eur.)

60. poukazujúc pritom na ust. § 232 ods. 3, 4 CSP, z ktorého vyplýva, že určenie dlhšej ako trojdňovej lehoty na plnenie alebo povolenie splátok umožňuje súdu, aby sám, nezávisle na návrhu účastníkov konania zvažil, či je povolenie takejto výhody vhodné so zreteľom na pomery toho, komu sa povinnosť ukladá, na výšku prisúdeného nároku alebo na iné okolnosti prípadu a zároveň, či neprimerane neznevýhodní povinného oproti oprávnenému. Zvláštnu

61. Súd poukazujúc na ust. § 232 ods. 3, 4 CSP, z ktorého vyplýva, že určenie dlhšej ako trojdňovej lehoty na plnenie alebo povolenie splátok umožňuje súdu, aby sám, nezávisle na návrhu účastníkov konania zvažil, či je povolenie takejto výhody vhodné so zreteľom na pomery toho, komu sa povinnosť ukladá, na výšku prisúdeného nároku alebo na iné okolnosti prípadu a zároveň, či neprimerane neznevýhodní povinného oproti oprávnenému, umožnil povinnému zaplatiť nedoplatok na výživnom do 90 dní od právoplatnosti rozsudku. Zvláštnu pozornosť je potrebné venovať povoleniu výhody povinnému v prípade výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné sa samé živiť a okrem iného je predmetnou pohľadávkou so zreteľom na naliehavosť potreby, ktorej výživné slúži. Súd je povinný prihliadnuť aj na postoj povinného k plneniu, ako aj na to, či povolenie takejto výhody nebude mať ťaživý dopad na oprávneného, prípadne či je možné od neho spravodlivo žiadať strpenie plnenia v splátkach, alebo v dlhšej, ako zákonnej lehote. Vzhľadom k povahe prejedávanej veci, priznanému nároku, súd považoval za spravodlivé umožniť osobe povinnej z platenia výživného uhradiť dlžné výživné do 90 dní od právoplatnosti rozsudku, nakoľko povinná osoba pri primeranej prezieravosti si už od doby podania návrhu mohol vytvárať úspory na úhradu dlžného výživného, teda vytvoriť si finančnú rezervu. Niet pochybností, že ani matka navrhovateľky pri uspokojení potrieb svojej dcéry, nebola zvýhodnená splátkami a musela potreby navrhovateľky uspokojovať postupne tak, ako vznikali. Z hľadiska účelu, ktorému výživné slúži je vhodné, aby dlžné výživné bolo zaplatené čo najskôr, čo umožňuje lepšie využitie peňažných prostriedkov v prospech navrhovateľky.

62. Súd zamietol návrh povinnej osoby na vykonanie ďalšieho dokazovania, ktorý navrhol vypočítať ako svedka svojho priateľa, ktorý mu požičal finančnú hotovosť vo výške 2.900 Eur, ktorú sumu mu osoba povinná z platenia výživného vrátila po tom, čo mu bola v októbri 2020 vyplatená suma zo životného poistenia. Tento dôkaz súd považoval za nadbytočný vzhľadom k tomu, že sa jedná o blízkeho priateľa, ktorý osobe povinnej z platenia výživného aj toho času poskytuje osobné motorové vozidlo bezplatne, nakupuje mu pohonné hmoty bez akejkoľvek finančnej náhrady. Jeho hodnovernosť spochybnila samotná navrhovateľka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, vzhľadom na blízky priateľský vzťah svedka k osobe povinnej z platenia výživného a jednak vzhľadom k tomu, že pôžička bola poskytnutá bez zmluvy, o čom svedčí samotné vyjadrenie navrhovateľa. I v prípade ak by poskytnutie tejto pôžičky bolo preukázané, nemalo by vplyv na výsledok konania, nakoľko výživné má prednosť pred splátkami pôžičky a to aj splatením pôžičky priateľovi a výsledok konania by nijako neovplyvnilo.

63. Podľa § 57 CMP o povinnosti náhrady trov konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

64. Podľa § 58 CSP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým konanie končí.

65. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

66. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

67. Každý z účastníkov si sám znáša trovy, ktoré v konaní platil (§ 49 CMP). Civilný mimosporový poriadok však pripúšťa výnimky a to v § 53 až 55 CMP. Výnimky podľa § 53 a § 54 sa však nevťahujú na dané konanie a tak sa súd zaoberá okolnosťami prípadu, pre ktorou by mohlo byť spravodlivé jednému z účastníkov priznať nárok na náhradu trov konania.

68. Zákon v § 55 nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. 4ÚS 147/2008 konštatoval, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania treba prihliadnuť s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu aj na spravodlivé riešenie vzťahu medzi účastníkmi konania, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou materiálneho prístupu k výkonu súdnictva.

69. Náhrada trov konania plní v civilnom procese dve základné funkcie a to funkciu preventívnu a funkciu sankčnú. Sankčná funkcia má eliminovať možnosti zneužívania súdneho systému v prípade, že by konanie existovalo bez nutnosti znášať náklady, ktoré sú s konaním spojené. Sankciu z pravidla nesie ten, kto spôsobil, že je nevyhnutné brániť v konaní na súde svoje individuálne práva. V mimosporových konaniach upravených v CMP platí zásada, že žiaden z účastníkom nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil. Každý z účastníkov si teda sám znáša vlastné trovy konania. Výnimku z tejto zásady pripúšťa CMP v ustanovení § 53 až 56. Aplikácia § 55 CMP prichádza do úvahy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, preto v danom prípade môže súd priznať náhradu trov konania v akomkoľvek konaní podľa CMP. Pri hodnotení kritéria spravodlivosti by nemal súd ako jediné kritérium zohľadňovať osobné a majetkové pomery účastníkov. Relevantné by mali byť konkrétne okolnosti prejednávanej veci napr. skutočnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde prípadne ich postoj v konaní. Okolnosti, kedy je možné nárok na náhradu trov konania priznať, môžu byť aj v prípade, ak by išlo o šikanózný návrh. Priznanie náhrady trov konania v konaniach vedených podľa CMP musí teda zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu, pričom jedným z rozhodujúcich hľadísk bude aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči účastníkovi. CMP neumožňuje subsidiárnu aplikáciu ustanovení CSP v otázke náhrady trov konania, nie je prípustné (nad rámec § 53 až 55 CMP) aplikovať v mimosporových konaniach, o akú vec ide v prejedávanom prípade, zásady platné v sporovom konaní, medzi ktoré patrí zásada úspechu. Teda rozhodujúcim kritériom pre priznanie nároku na náhradu trov konania podľa CMP nie je ani úspech, resp. neúspech v konaní. Aplikácia zásady úspechu vo veci nemôže byť samostatným dôvodom na priznanie náhrady trov konania, pretože musia existovať (iné) konkrétne skutočnosti, z ktorých možno vyvodiť, že by to bolo z ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Za dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 55 CSP súd nepovažoval úspech vo veci. Iné relevantné okolnosti prípadu neboli zistené. V rozpore so zákonom je taký výklad ustanovenia § 55 CMP, že dôvodom pre priznanie nároku je len úspech, alebo dôvodný návrh nedôvodný. Vychádzajúc z uvedeného je súd toho názoru, že z prejednávanej veci nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by priznanie náhrady trov konania odôvodňovali a teda že by to bolo s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Preto súd žiadnemu z účastníkov, ani navrhovateľke, náhradu trov nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia proti ktorému smeruje na Okresnom súd Trebišov v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie podľa § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.
Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 ods. 1, § 376 CMP).